

Päätös osallistua Nähty ja koettu- tutkimushankkeeseen (Strategisen tutkimuksen neuvosto/Suomen Akatemia) 2026 - 2032 tutkimushankkeeseen

Valmistelijat hankepäälikkö Emilia Nygren, p. 050 311 8687
osaamiskeskuksen johtaja Sointu Möller, p. 040 821 9553

Selostus Strategisen tutkimuksen neuvosto toimii Suomen Akatemia yhteydessä, ja rahoittaa yhteiskunnallisesti vaikuttavaa korkeatasoista tutkimusta, jonka avulla ratkotaan merkittäviä yhteiskunnallisia haasteita. Strategisen tutkimuksen rahoitus on ohjelmamuotoista ja temaattista. Strategisen tutkimuksen neuvoston erityisenä tehtävänä on valmistella vuosittain valtioneuvostolle aloite seuraavien tutkimusohjelmien teemoiksi. Yksi vuonna 2026 käynnistyvistä kuusivuotisista teemoista on Mielen kansanterveys (MIND).

Rahoitusta osoitetaan monitieteisille ja tieteidenvälisille hankkeille, jotka etsivät ratkaisuja ohjelmassa esitettyihin haasteisiin. Rahoitusta voivat hakea konsortiot, joissa on mukana vähintään kolme organisaatiota sekä vähintään kolme tutkimusalaa. Hankkeiden budjetti ensimmäisellä, nyt haettavalla, rahoituskaudella (1.10.2026-30.9.2029) on 2,75–3 miljoonaa euroa. Rahoitus on 100 % rahoitusta myönnettyille hankkeille, eli omavastuuosuutta ei vaadita. Hankkeiden kokonaiskesto on 3+3 vuotta. Yhteiskunnallisten haasteiden ratkaisu vaatii tarkoituksenmukaisen tutkimuksen lisäksi vaikuttavuuteen tähtäävää aktiivista vuorovaikutusta tutkijoiden ja tiedon hyödyntäjien välillä hankkeen alusta sen päättymiseen asti.

Keski-Suomen hyvinvointialueen hallinnoima Järvi-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus toimii MIND- rahoitushausta haettavassa Nähty ja koettu- tutkimushankkeessa yhtenä osatoteuttajana. Tutkimushankkeen muut vastuulliset hakijat ovat Lapin yliopisto, Oulun yliopisto ja Jyväskylän yliopisto. Järvi-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus toimii koordinaattoroolissa Itä-Suomen yhteistyöalueella ja on vastuussa yhdestä osakokonaisuudesta. Muut YTA- alueen hyvinvointialueet tulevat mukaan tutkimushankkeeseen tutkimusympäristöinä ja yhteistyökumppaneina.

Tässä haussa rahoitusta haetaan ajoille 1.10.2026–30.9.2029 (1. rahoituskausi) ja budjettisuunnitelma tehdään myös 2. rahoituskaudelle 1.10.2029–30.9.2032.

Rahoitushaun tarve

Nähty ja kohdattu- hankkeen tavoitteina on:

- Tunnistaa vakavaa psyykkistä sairautta sairastava väestöryhmä palvelujärjestelmässä ja vahvistaa heidän asemaansa yhteiskunnassa.
- Tuottaa tietoa vakavasti psyykkisesti sairaan ihmisen toimintakyvystä ja erityistarpeista.
- Arvioida ja vahvistaa palvelujärjestelmän kykyä vastata vakavasti psyykkisesti sairaan ihmisen tarpeisiin tavalla, joka tuottaa hänelle elämänlaatua, ennaltaehkäisee palvelutarvetta ja psyykkisissä sairauksissa osoitettuja liitännäisongelmia.
- Tuottaa tietoa vakavien psyykkisten sairauksien kustannuksista kansantalouden näkökulmasta.
- Tuottaa tietoa vakavien psyykkisten sairauksien kustannuksista kansantalouden näkökulmasta.
- Tarkastella vakavasti psyykkisesti sairaiden ihmisten palveluiden sosioekonomisia lopputulemia suorien ja epäsuorien kustannusten näkökulmasta.

Hanke keskittyy erityisesti mielenterveys- ja päihdepalveluiden palveluasumiseen, sen palvelurakenteisiin ja asiakkaisiin. Järvi-Suomen sosiaalialan osaamiskeskukseen rekrytoidaan tutkimushankkeen rahoituksella työntekijä, joka koordinoi YTA-tasoisesti tarvittavien asumispalveluiden työntekijöiden, johdon ja palveluntuottajien kontaktoinnista tarvittavan tutkimustiedon tuottamiseksi. Lisäksi tutkimushankkeen kautta on mahdollista toteuttaa interRAI-SAMH mt-itseraportointivälineen käyttöönottokokeilu mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumispalveluissa ja arvioida, miten väline soveltuu asiakaslähtöisen palveluohjauksen tueksi.

Budjetointi

Keski-Suomen hyvinvointialueen hakema summa ajalle 1.10.2026–30.9.2029 (1. rahoituskausi) on 466 819 euroa, ja 1.10.2029–30.9.2032 (2. rahoituskausi) ajalle 466 724 euroa, yhteensä 933 543 euroa.

Rahoitus muodostuu yhden työntekijän palkkakustannuksista, työvälinekustannuksista, matkakuluista sekä palveluostoista. Muut YTA:n hyvinvointialueet voivat osoittaa esimerkiksi haastatteluihin osallistumisten osalta työpanosta tutkimushankkeeseen, ja tämä kustannus laskutetaan Keski-Suomen hyvinvointialueelta. Haettavaan rahoitukseen ei kuulu omarahoitusosuuden vaadetta.

Päätös

Päätän, että

1. Keski-Suomen hyvinvointialue/Järvi-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus osallistuu Nähty ja koettu- tutkimushankkeen avustushakuun selostuksessa kuvatulla tavalla ja laajuudessa.

Pihl Anu

Vastuualuejohtaja, strateginen johtaminen ja järjestäminen

Tämä päätös on sähköisesti allekirjoitettu
asianhallintajärjestelmässä.

Liitteet

Jakelu

Aluehallitus, Simo Reipas, Päivi Kalilainen, Satu Kokkonen, Ulla Kuittu, Marena Paahto

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen voi hakea muutosta oikaisuvaatimuksena seuraavalta viranomaiselta:

Keski-Suomen hyvinvointialue
Aluehallitus
Viitaniementie 1 A
40720 Jyväskylä
kirjaamo(a)hyvaks.fi

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) tai hyvinvointialueen jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä yllä mainitulle viranomaiselle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi asianosaiselle sähköisenä viestinä hänen suostumuksellaan, katsotaan asiakirja annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Hyvinvointialueen jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu yleisesti nähtäväksi Keski-Suomen hyvinvointialueen verkkosivuille.

Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei lueta määräaikaan.

Jos oikaisuvaatimusaajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja liitteet

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- muutosvaatimuksen perusteet.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin sen tekijä vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikaisuvaatimus on sen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava.

Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittaja, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite sekä puhelinnumero, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava yllä mainitulle valitusviranomaiselle hyvinvointialueen kirjaamon aukioloaikana ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös sähköpostitse. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus lähetetään aina lähettäjän omalla vastuulla.

Lisätietoja

Päätös on lainvoimainen oikaisuvaatimusajan jälkeen, ellei siihen ole haettu muutosta eikä sitä ole otettu ylemmän toimielimen käsiteltäväksi.